

Иницијатива *Локално је примарно*

Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини реализује иницијативу *Локално је примарно*, настојећи да продуби сарадњу грађана и општине, да би се обезбиједила непристрасна и одговорна расподјела јавних добара и услуга.

У марту 2009. године, Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини покренула је пројекат подршке локалним управама, иницијативу *Локално је примарно*. Пројекат је припремљен кроз сарадњу Мисије с општинама и организацијама грађанског друштва и заснива се на претпоставци да јачање демократских процеса почиње на локалном нивоу, оснаживањем утицаја локалних заједница, омогућавањем равномјерне расподјеле политичке моћи кроз цијело друштво, као и пружањем подршке грађанима у постављању и остваривању властитих циљева. Ово захтијева појачану ангажованост грађана, те повећане капацитете и спремност локалних органа власти на рјешавање проблема грађана на ефикасан, непристрасан и транспарентан начин.

Иако иницијатива *Локално је примарно* садржи многе нове карактеристике, она је такође усмјерена и на комплементарност са претходним програмима Мисије и промовише дугорочну одрживост уведених процеса и поступака. Пројекат *Локално је примарно* надовезује се на неколико програма које је Мисија раније спровела, као што су: Програм реформе општинске управе (МАП) и УГОВОР, и садржи нове цјелине усмјерене на стварање снажнијих, свеобухватнијих и одговорнијих локалних органа власти.

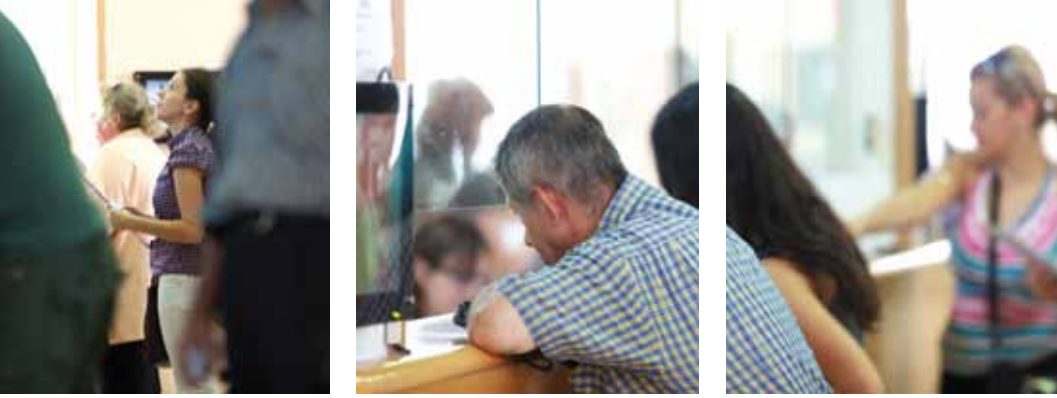
Локално је примарно флексибилан је програм подршке, који може да се прилагоди различитим потребама и грађанског друштва и општина. Програм посебну пажњу посвећује побољшању ефикасности опћинских вијећа/

скупштина општине, подржавајући оне општинске администрације којима је потребна додатна помоћ и помажући општинама да подрже једна другу у утврђивању властитих развојних потреба. Промовисање запошљавања маргинализованих група, изградња партнерстава и побољшање комуникације између грађана и локалних органа власти уз помоћ медија, такође су кључне компоненте иницијативе *Локално је примарно*.

Иницијатива *Локално је примарно* садржи седам одвојених компоненти, међу којима учесници могу да одаберу оне који најбоље одговарају њиховим развојним потребама. Те компоненте су:

- Подршка опћинском вијећу / скупштини општине,
- Управљање општином и преузимање одговорности,
- Учесће грађана у заједници,
- Међуопштинско учење и подршка,
- Медији и комуникација,
- Приступ младих запошљавању,
- Управљање пројектом.

У оквиру компоненте **Подршка опћинском вијећу/ скупштини општине** повећава се ефикасност опћинских вијећа/скупштина општина у заступању интереса грађана. Тренутно је реализују двадесет двије општине, да би побољшале функционисање ОВ/СО, повећале одговорност начелника и извршне власти и унаприједиле комуникацију са грађанима.

Додатних четрнаест општина ради са Мисијом на реализацији компоненте **Управљање општином и преузимање одговорности**. Мисија посебну пажњу посвећује увођењу основних стандарда добре управе, да би унаприједила капацитете за стратешко планирање уз учешће грађана и управљање општином, укључујући управљање општинским буџетским процесом и људским ресурсима. Пажња је усмјерена и на подизање нивоа одговорности и транспарентности општинских органа власти, кроз успостављање механизма који омогућују веће учешће грађана у доношењу одлука, те увођење и примјену етичког кодекса за изабране званичнике.

У компоненти **Међуопштинско учење и подршка** општине се подстичу да заједно раде на рјешавању заједничких потреба и проблема. Више од двије трећине од 143 јединице локалне самоуправе у БиХ учествују у активностима осмишљеним да би побољшале способности општина да утврде и остваре властите развојне потребе и смањиле потребу за спољном подршком. Од 2009. године, Мисија је подржала оснивање 22 међуопштинске мреже, које се баве темама попут: управљања људским ресурсима, општинска етика, јавне финансије, стратешко планирање, партнерства, ресурси, процес управљања промјенама и рад општинских вијећа/ скупштина општина.

Кроз компоненту **Медији и комуникација**, Мисија с одабраним општинама ради на побољшању унутрашњих и спољних комуникационих пракси. Комуницирање с јавношћу, те израда и примјена стратегија комуникације

кључне су области којима се бави ова компонента. Мисија ради и са локалним медијима, грађанима и општинском администрацијом на побољшању њихове сарадње, те на јачању улоге локалних медија као средстава комуникације између грађана и локалних органа власти и као форума за изражавање мишљења грађана.

Компонента **Учешће грађана у заједници** усмјерена је на повећање нивоа учешћа грађана у предузимању активности корисних за њихове заједнице, те у инсистирању да општине одговорно обављају своје послове. У оквиру ове компоненте, Мисија тренутно спроводи преко 70 пројеката у цијелој БиХ, који су посебно усмјерени на сеоске заједнице и недовољно заступљене групе, као што су: млади, жене, националне мањине, повратници и остали.

Изворно је замишљено да се кроз компоненту **Приступ младих запошљавању** унаприједи капацитети младих да искористе могућности за запошљавање и покретање властитог бизниса. У почетку, фокус је био на пружању подршке младим предузетницима, кроз обуку и сајмове запошљавања, али од 2011. године, компонента је проширена и на пружање подршке учешћу свих рањивих група у економији.

Компонента **Управљање пројектом** бави се оснаживањем капацитета општине и грађана да заједнички утврде која су то питања и проблеми од заједничког интереса, те да, с тим у вези, планирају, спровode и оцијене пројекте.

Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини помаже БиХ у испуњењу обавеза које је она преузела као држава чланица ОЕБС-а, као и напредовању ка остварењу свог декларисаног циља придруживања евроатлантским интеграцијама тако што јача безбједност и стабилност, путем завршетка изградње мира унутар дејтонског оквира, те развија инклузивни политички дискурс и демократски одговорне институције које поштују разноликост, промовишу консензус и поштују владавину права. Мисија има свеобухватан и интегрисан приступ путем свог присуства на терену, што одсликава нагласак који је стављен на развијање кохезивних заједница и на правовремену идентификацију препрека напретку.